

der vistnok er kommet adskillige Underkrifter fra Underkriverne, som ikke selv have været inde i, hvad Lovforslaget gik ud paa; thi for at være fuldstændig inde i det maatte man have Forkundskab, som nærmede sig til det ærede Medlems, og det kan man ikke forlange af de Raagjældende; men jeg tror, at de have forstaaet Tilstrækkeligt til at indse, at det er et Fremskridt, det gjaldt om, og det, tror jeg, er nok. Særligt vil jeg ønske det ærede Medlem, at han selv noget bedre havde forstaaet den norske Regjerings og Stortingets Forhold til den omtalte § 50; thi jeg fastholder bestemt, at det er rigtigt, hvad jeg har sagt, og urigtigt, hvad han har sagt. Jeg skal ganske kort gjentage, at denne § 50 stod i Kommissionsbetænkningen, men stod ikke i Regjeringens Forslag, og den er selvfølgelig ikke gaaet ud efter Indstilling fra Komiteen. Det har jeg undersøgt i de allerførste Dage, og jeg er overbevist om, at jeg ikke tager fejl. Særligt kan jeg henvise til, hvad jeg sagde forrige Gang, da jeg opførte af Motiverne til det Lovforslag, der foreligger for Stortinget i Diebløkket, og ved at efterse mine Udtalelser i Tidenden vil det ærede Medlem vist give mig Ret. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har hørt, hvad jeg udtalte. Det ærede Medlems Standpunkt er det radikale, som er saa radikalt, at han nærmer sig til det Reactionære eller Konserverative. Det er Modsetningerne, der berøre hinanden. Det ærede Medlem mener, at ved dette Lovforslag gjøres der intet Fremskridt; det vil være saa godt som uskrevet, det vil ikke have praktisk Betydning osv. I det andet Thing havde man den modsatte Opfattelse; der reiste Modstanden sig fra den Side, den mente, at Lovforslaget gik for vidt, at det vilde være farligt, at det vilde føre til uberegnelige Konsekvenser. Jeg tror, at det er en Ubefaling for et Lovforslag, at det bliver angrebet fra saa modsatte yderlige Sider; thi jeg tror, at det tyder paa, at det ikke er saa fjernt fra, hvad man kalder den gyldne Middelvei.

Klein: Inden denne Sag gaar til Afstemning, ønsker jeg at sige nogle Ord om den. Jeg for min Del gaar ud fra, at i alt Fald den allerførste Del af — jeg vil haabe alle — Medlemmerne af dette Thing have Sympathi med den Tanke og de Betragtninger, der maa antages at have ført den ærede Forslagsstiller til at sætte denne Sag i Bevægelse. Jeg for mit Bedkommende er tilbøjelig til at tro, at den væsentligste Andel, den væsentligste Skyld i de ulykkelige Hæfteskaber, som der jo vistnok findes adskillige af her i Landet, tilkommer Mandkjønnet. Jeg er overbevist om, at i de fleste Tilfælde ligger Skylden paa Mændenes og ikke paa Husfruenes Side, lige-

som jeg fremdeles holder mig overbevist om, at selv i Tilfælde, hvor der maatte være Skyld paa begge Sider, maa dog maaske den største Part af Skylden siges at falde paa Manden. Jeg er fremdeles ganske enig deri, at der er noget høist Oprørende i de mange Exempler, som desværre forekomme, paa, at Manden paa en brutal Maade misbruger den større fysiske Styrke til at undertrykke den, han har lovet at være Beskytter for, og at der er noget ligesaa Oprørende i, at den, der væsentligst skalde ikke blot forsørge sin Familie, men navnlig ogsaa tilvejebringe det Nødvendige for Husfruen, efter at have bortbøst sin Fortjeneste og sin Arbeidskraft ved Udsejler af forskjellig Art, plyndrer Husfruen for den Smule, hun har kunnet erhverve ved surt og møjsommeligt Slid. Om dette kan der jo ikke være forskellige Meninger. Jeg er overbevist om, at Alle, saavel i denne Sal som i det andet Thing, med Hensyn hertil stille sig fuldstændig paa den høitærede Forslagsstillers Side. Men et andet Spørgsmaal er det, hvor vidt det Lovforslag, her foreligger, naar man tager Sagen praktisk, vil kunne bidrage Noget til at raade Bod paa de Ulemper, som Alle ere enige om at erkjende. Jeg skal ikke nu gaa ind paa at undersøge, hvilke forskellige juridiske Vanskeligheder Lovforslaget, som det foreligger, kan give Anledning til; jeg skal ikke gaa nærmere ind paa at paavise, hvor mange Lov og Marsager til Strid der ligge skjulte, jeg kunde fristes til at sige næsten i hver Linie i Lovforslaget. Det er gjort fra anden Side, og for mig er dette ikke det Væsentlige, naar Alt kommer til Alt. Dersom ikke blot de Betragtninger, der have ført til Lovforslaget, ere berettigede, men fremdeles den Maade, hvorpaa Lovforslaget vil komme bort fra Ulemperne, maatte siges i sig selv at være sund og naturlig, som man vel ud over de forskellige Lov, som en theoretisk Betragtning kan finde i Lovforslaget; man vilde da nok, i alt Fald gjennem Anvendelsen af Loven i det virkelige Liv, komme til en praktisk Forstaaelse, som var overensstemmende med Tanken og kunde gjøre sin Nytte. Men det, der for mig er det væsentlige Spørgsmaal, er dette: rammer man det, man tilsigter ved Lovforslaget, eller udfætter man sig ikke snarere for at naa noget ganske Andet, en Forverrelse af Tilstanden istedetfor en Forbedring. Det er for de ulykkelige Hæfteskaber, at denne Lov er beregnet. Jeg tiltræder, hvad der er sagt andetsteds, at dette Lovforslag gaar egentlig ikke ud paa at paalægge en Mand andre Indskrænkninger i Forholdet til sin Husfru end dem, enhver Mand af Væge ogsaa uden denne Lov vil paalægge sig selv. Jeg er fuldstændig enig deri, men ligeoverfor Mand af Væge behøves dette Lovforslag ikke. Man tænker altsaa paa de Tilfælde, hvor man har at gjøre